

Inštrukcia týkajúca sa slávenia cirkevných pohrebných obradov

1. Stále častejšie sa aj v našej diecéze, rovnako ako v iných diecézach rôznych častí sveta, stáva, že niektorí veriaci sa z rôznych dôvodov rozhodnú pre kremáciu svojich blízkych zosnulých. Sväté oficium v inštrukcii *Piam et constantem* z 5. júla 1963 vysvetlilo, že kremácia „neprotirečí kresťanskému náboženstvu“ a už sa nemajú odopierať sviatosti a pohrebné obrady tým, ktorí by si želali byť spopolnení. Platí to však len za podmienky, že ich želanie nie je motivované „popieraním kresťanských dogiem, alebo sektárskym zmýšľaním, alebo nenávisťou voči katolíckemu náboženstvu a Cirkvi“ (AAS 56 (1964), 822-823). Pretože sa značne rozšírila prax kremácie a spolu s ňou aj zvyky odporujúce liturgickým predpisom ohľadom slávenia cirkevných pohrebných obradov a často aj zvyky odporujúce viere a učeniu Cirkvi, považujem za vhodné vydať túto inštrukciu, ktorou sa chcú pripomenúť stále platné doktrínálne, kánonické, liturgické a pastoračné normy v tejto oblasti.
2. Zomrelým veriacim treba podľa normy práva poskytnúť cirkevné pohrebné obrady (kán. 1176, §1 CIC).
3. Cirkevné pohrebné obrady, ktorými Cirkev vyprosuje zomrelým duchovnú pomoc a vzdáva úctu ich telám a súčasne živým prináša útechu nádeje, treba sláviť podľa normy liturgických zákonov (kán. 1176, §2 CIC).
4. Napriek tomu, že kremácia nie je zakázaná, pre Cirkev je a zostáva pochovanie tela zosnulého na cintoríne alebo inom posvätnom mieste najvhodnejšou formou vyjadrenia viery a nádeje vo vzkriesenie tela a len v prípade, že neexistujú dôvody, ktoré by boli v rozpore s vierou, po slávení pohrebu umožňuje voľbu kremačného pohrebu a sprevádza ju pastoračne osobitnými liturgickými a pastoračnými pokynmi, pričom venuje osobitnú pozornosť tomu, aby sa zabránilo akejkoľvek forme škandálu alebo náboženského synkretizmu.
5. Veriaci, ktorí chcú využiť kremáciu tela svojho zosnulého blízkeho (napr. z hygienických, ekonomických alebo sociálnych dôvodov) tak môžu urobiť, ak toto rozhodnutie nie je proti výslovnému alebo oprávnenému predpokladanému želaniu zosnulého veriaceho, ale až po slávení pohrebného obradu (porov. *XI. Záver pohrebného obradu pred kremáciou* in *Ordo Exsequiarum*, body č. 311-320; Kongregácia pre náuku viery, inštrukcia *Ad resurgendum cum Christo*, 4).
6. Sláviť pohrebné obrady, vrátane Eucharistie, v prítomnosti urny s popolom je možné iba a jedine v prípade tých zosnulých, ktorí zomreli mimo územia Slovenska a ktorých telo bolo z vážnych dôvodov spopolnené bez toho, aby sa konal pohrebný obrad v diecéze, v ktorej došlo k úmrtiu.
7. Za zomrelých veriacich, ktorých telá boli spopolnené po slávení pohrebného obradu v diecéze, v ktorej došlo k úmrtiu, sa môže sláviť Eucharistia, ale až po tom, ako bola urna uložená na cintoríne (posvätnom mieste), a nie v prítomnosti samotnej urny.
8. Veriaci v žiadnom prípade nesmú uchovávať urny s popolom svojich blízkych v súkromných obydlích alebo na iných miestach ako na cintoríne (posvätnom mieste), a preto je absolútne zakázané prinášať urnu s popolom do kostola pri príležitosti svätej omše za zosnulého.
9. Je zakázané rozdeľovať popol zosnulých medzi rôznych členov rodiny a nedovoľuje sa ani rozsypať popol do vzduchu, zeme alebo vody, či iným spôsobom premeniť popol na upomienkové predmety, kusy bižutérie alebo iné predmety. V súvislosti s takýmto konaním totiž nemožno uznať, že rozhodnutie pre kremáciu bolo motivované hygienickými,

sociálnymi či ekonomickými dôvodmi (porov. Kongregácia pre náuku viery, inštrukcia *Ad resurgendum cum Christo*, 6-7).

10. V prípade, že bolo všeobecne známe želanie zosnulého dať sa spopolniť a popol rozptýliť v prírode z dôvodov protirečiacich kresťanskej viere, musí mu byť podľa normy práva odmietnutý pohreb (porov. Kongregácia pre náuku viery, inštrukcia *Ad resurgendum cum Christo*, 8).
11. Každý jednotlivý prípad, ktorý sa celkom alebo čiastočne líši od vyššie uvedených prípadov nech je predložený na posúdenie kompetentnej cirkevnej autorite.

S odvolaním sa na kán. 34 CIC túto **Inštrukciu** týkajúcu sa slávania cirkevných pohrebných obradov **vydávam s tým**, aby sa podľa nej postupovalo v Nitrianskej diecéze.

Nitra, 10. júna 2026
Prot. č. 513/2026

✠ Mons. Viliam Judák
nitriansky biskup

Miroslav Cimerák
kancelár